

На данашњи дан 16. новембра 1914. године, почела је Колубарска битка, једна од најзначајнијих у Првом светском рату. Херојским држањем у борби српска пешадија задивила је тада свет. У знак сећања овај датум се прославља као Дан Копнене војске Војске Србије.

Данас је субота, 16. новембар 2024.

42. п.н.е. - Рођен је римски цар Тиберије, син Октавијана Августа, који је током владавине од 14. до 37. нове ере осигурао границе Римског царства без нових освајања, поправио финансије и администрацију, посебно у провинцијама. Претходно се прославио

у војним походима у Германији, Панонији и Далмацији. У позним годинама донео је Закон о увреди величанства и владао је све околности, 26. се повукао на острво Капри, док је у Риму његов миљеник, префект преторијанаца Сејан, завео крвав режим. Након што је настојећи да се дочепи власти Сејан убио царевог сина Јулија Цезара Друза, Тиберије наређује његово smakнуће.

1752. године рођен је Ђорђе Петровић Карађорђе, вођа Првог српског устанка. Карађорђе је творац нововековне српске државе и родоначелник краљевске породице Карађорђевић. У Аустријско-турском рату (Кочина Крајина) борио се као фрајкор (добровољац) у саставу јединица капетана Коче Анђелковића, на аустријској страни. Као буљубаша (турски чин у рангу команданта батаљона) учествовао је у акцијама против Јањичара. На збору српских првака у Орашцу 14. фебруара 1804. изабран је за "вожда" у борби против Турака. Истеравши Турке из Београдског пашалука (Смедеревског) после победа на Иванковцу, Мишару и Делиграду и ослобођења Београда, настојао је да издејствује признање Србије, али међународни услови нису били повољни. Покушавао је да се ослони на Русију и 1807. створена је нека врста српско-руског војног савезништва, што је окончано за Србију крајње неповољним Букурештанским миром 1812. После слома устанка 1813. избегао је у Аустрију, затим у Русију, да би по повратку у Србију 1817. трагично настрадао.

1831. - Умро је пруски генерал Карл фон Клаузевиц, један од најпознатијих војних теоретичара 19. века, који је главне идеје о ратној стратегији и тактици изложио у делу "О рату". Због неслагања с политиком водећих кругова Пруске према француском цару Наполеону И, против којег се борио у више битака, од 1812. до 1814. био је у служби Русије.

1912. - Почела је Битољска битка у Првом балканском рату у којој је добро утврђену турску Вардарску армију Зеки паше, која се повукла после пораза у Кумановској бици, српска Прва армија регента Александра Карађорђевића потукла после тродневних борби, чиме су Јужна Србија (данас Македонија) и Стара Србија (Косово и Метохија) коначно ослобођене од Турске и враћене матици земљи - Србији.

1918. - После пропасти аустроугарске монархије у Првом светском рату, Мађарска је проглашена независном републиком. Од марта до августа 1919. у Мађарској је постојала совјетска република под вођством Беле Куна, да би затим адмирал Миклош Хорти срушио Кунов режим. Мађарска је од 1919. била јединствена краљевина без династије а дужност регента вршио је гроф Миклош Хорти.

1960. - Умро је амерички филмски глумац Клерк Гебл. Играо је у више од 70 филмова и деценијама је био у врху популарности. Филмови: "Источни пут", "Слободна душа", "Догодило се једне ноћи" (Оскар), "Побуна на броду 'Баунти'", "Кинеско море", "Прохујало са вихором", "Сан Франциско", "Могамбо", "Пробни пилот", "Учитељево мезимче", "Неприлагођени", "Људи у белом".

1965. - Совјетски Савез је лансирао "Венеру III", први свемирски брод који је, стигавши на Венеру у марту 1966. доспео на другу планету.

1972. - Генерална скупштина УН препоручила је да Португал треба да напусти своје колонијалне поседе у Африци и Азији (Ангола, Мозамбик, Порт. Гвинеја, Сао Томе, Кап Верде, Источни Тимор, Макао). Влада у Лисабону је право на независност колонијама признала после "Револуције каранфила" априла 1974. када је оборен режим који је својевремено устројио Антонио Салазар.

1991. - Руски председник Борис Јељцин потписао је серију декрета којима је пренео власт над привредом са совјетске централне владе на владу Русије.

2006. - Мађарски научници су успешно клонирали миша. Миш звани "Клонила" је производ трогодишњег рада 20 истраживача Пољопривредног биотехнолошког истраживачког центра у Годолу у близини Будимпеште. Према њиховом уверењу, клонирање би требало да буде од велике помоћи научницима у лечењу разних болести.

2012. - Хашки трибунал изрекао је правоснажну пресуду којом је хрватске генерале Анту Готовину и Младена Маркача ослободио оптужби за удружени злочиначки подухват и злочине почињене над Србима у операцији "Олуја" августа 1995. године. У војној операцији "Олуја" хрватских оружаних снага са простора Републике Српске Крајине протерано је око 220.000 Срба, погинуле су 1.922 особе, а није расветљена судбина 975 особа, од тога 674 цивила. "Олуја" је била завршна операција у рату 1991/95. током којег је у Хрватској убијено и нестало близу 7.000, а протерано 404.887 Срба, од тога 141.887 из градова ван ратних дејстава.

2014. - Преминуо је Јован Ђирилов, театролог, дугогодишњи управник Југословенског драмског позоришта, позоришни есејист и критичар.

2014. - У Београду је, у присуству тадашњег председника Србије Томислава Николића, свечано откривен споменик цару Николају II Романову, последњем монарху Русије. Чин освећења споменика обавили су патријарх московски и целе Русије Кирил и патријарх српски Иринеј. Николај II пресудно је помогао Србији у Првом светском рату, посебно у најтрагичнијим данима повлачења српске војске и народа 1915/16. године. Цара мученика, убијеног, с породицом, јула 1918. у Јекатеринбургу, канонизовала је прво Руска загранична црква, а потом и друге православне цркве.

2018. - На Генералној конференцији за тегове и мере у организацији Међународног бироа за тегове и мере (БИПМ), у Версају код Париза, Француска, у присуству метролога из више од 60 земаља, донета је одлука да се метални прототип килограма замени дефиницијом заснованом на "Планковој константи". У ревидираном SI систему све јединице биће дефинисане фундаменталним природним константама. Србија, тада кнежевина, приступила је међу првима Метарској конвенцији, још 21. септембра 1879. године.

2020. - Умро је Иван Бекјарев, глумац. Прву улогу на филму играо је 1967, у филму "Боксери иду у рај". Остварио је више од 50 филмских улога, и приближно 150 позоришних. Предавао је глуму на Академији уметности у Београду. Био је запажен и као радијски водитељ, на "Студију Б" и на програму 202 Радио Београда.

(РТВ)